

Alt vi deler

Oppgavehefte i personvern for foreldremøte

Ombudet for
barn og unge
Akershus, Buskerud og Østfold

Alt vi deler

Foreldremøter

Personvern handler om retten til et privatliv og retten til å bestemme over egne personopplysninger. Personopplysninger er alle opplysninger som kan knyttes til deg, på en eller annen måte, som for eksempel navn, bilder, fødselsnummer, adresse, eller hva du gjør på nettet. Du har rett til å bestemme hva du vil dele om deg selv, med hvem.

FNs barnekonvensjon, som er tatt inn som en del av norsk lov, gir barn en selvstendig rett til et privatliv og et personvern. Det betyr at barn har rett til å ha deler av livet sitt for seg selv.

Som foreldre bestemmer man over sitt barn og barnets opplysninger. Dette følger av foreldreansvaret. Men etter hvert som barnet blir eldre, skal det bestemme mer og mer selv. Dette innebærer at barn og ungdommer skal kunne kreve større og større privatliv, også fra sine egne foreldre.

Formål:

Økt bevissthet knyttet til barn og unges personvern og hvordan i større grad begrense deling av barn og unges personopplysninger på digitale enheter.

45-60 min. (Kilde: Medietilsynet, dubestemmer.no)

Se video: <https://youtu.be/dLKtA-06oXo>

Del foreldrene inn i grupper på 4-6 personer. Se video: <https://youtu.be/dLKtA-06oXo>

- Det kan være vanskelig å se for seg den store mengden opplysninger man har gitt fra seg.
 - Lag en liste over alle selskapene dere tror har informasjon om dere: både private (slik som banker, apper, telefonoperatører, treningsstudioer og så videre), og offentlige (slik som staten, kommuner, sykehus og skoler). Hvor mange klarer dere å finne?
 - Lag så en tidslinje over en gjennomsnittsdag i livet deres (fra dere våkner til dere legger dere), og før opp alle gangene dere tror det registreres noe et eller annet sted om bevegelsene og handlingene deres. Blir dere overrasket over omfanget?
- Informasjon dere deler på nett eller i åpne grupper i dag, kan skape utfordringer for barn og ungdommer i fremtiden. Diskuter:
 - Kan foreldre dele hva de vil om egne barn? Hvordan kan barnet reagere på det som er delt når de blir større?
 - Hvis det for eksempel stadig legges ut informasjon på nett om at ditt barn eller ungdom. Hvilken type informasjon kan noen være interessert i senere? Kan noe være til hinder for rekruttering eller søknad om forsikring?
 - Kommer dere på andre sammenhenger der det ikke er heldig om noen leser alt som er delt åpent på nett?
 - Kan noe som foreldre legger ut om egne barn få konsekvenser for barnet senere?
- Velg to apper dere har på telefonen:
 - Prøv å finne ut hva slags informasjon om dere eller kontaktene deres appene har tilgang til.
 - Hva tror dere appene trenger denne informasjonen til?

- Hjelp hverandre med å finne ut hvordan dere kan:
 - slette historikken i en nettleser
 - slette alle midlertidige filer ("temporary internet files")
 - slette søkeord dere har brukt i en søkemotor (slik som Google)
 - endre personverninnstillingene i nettleseren
 - endre personverninnstillingene på et sosialt medium der dere har profil
- Hvert sekund blir det gjort 40 000 søk på Google. Selskapet selv formidler at treffene er objektive og selvstyrte.
 - Har dere gjort søk som har gitt uventede treff?
 - Finnes det gode grunner til at Google skal kunne overstyre rangeringen av søketreff?
 - Diskuter begrepet "filterboble". Hvilke konsekvenser kan en slik funksjon der man bare får søketreff som samsvarer med det du har søkt på tidligere, ha for deg, samfunnet du lever i og for demokratiet?
- Uttrykket "målet helliger middelet" betyr at noen bruker tvilsomme metoder som de rettfærdiggjør ved at målet er ekstremt viktig å oppnå. Innenfor personvern og teknologi ser vi eksempler på dette.
 - Kan dere komme på eksempler på at personvernet må vike til fordel for andre mål?
 - Hvor villige er dere til å ofre eget personvern til fordel for et viktigere mål?
- Barn og ungdommer skal ha større og større frihet på sine digitale enheter, og må være i stand til å selv passe på hvilke personopplysninger som deles om den. Diskuter:
 - Hvordan kan dere sette deres barn i stand til å ivareta dette selv?
 - Hvordan kan dere gå foran som gode rollemodeller?
 - Hvordan kan dere på beste måte vise at dere, som foreldre, respekterer at deres barn/ ungdommer har en selvstendig rett til et privatliv/ personvern?

Prosjektets arbeidsgruppe:

Lill Therese Sørvik, Personvernombud for Akershus fylkeskommune

Lovise Omoijuanfo Ribe, Personvernombud for Buskerud fylkeskommune

Line Mostad Samuelsen, Personvernombud for Østfold fylkeskommune

Henrikke Bugdø-Aarseth, Ombudet for barn og unge i Akershus, Buskerud og Østfold

Hilde Arntsen, Ombudet for barn og unge i Akershus, Buskerud og Østfold